

Fondsloven indebærer således, at fondes regnskaber gennemgås af fondsmyndigheden. Hertil kommer, at regnskaberne nu tillige bliver gennemgået af skattemyndighederne ved ligningen efter fondsbeskatningsloven, der er trådt i kraft med virkning fra og med indkomståret 1987. Skattemyndighederne foretager i denne forbindelse også registrering af fondene.

Der er således ikke kun mange forskellige myndigheder beskæftiget med administration af fondslovgivningen. Der foregår også i meget vidt omfang en overflødig administration i form af dobbeltregistrering og dobbelt kontrol af fondenes regnskaber.

3.2. En del af fondsmyndighedens opgaver består i at føre et særligt tilsyn med de såkaldte stadfæstede (konfirmerede) fonde. Fondsmyndigheden har efter disse fondes vedtægter påtaget sig visse særlige tilsynsopgaver, navnlig i forbindelse med revision af fondenes regnskaber.

Det er i almindelighed nødvendigt, at visse fonde er undergivet langt mere vidtgående tilsyn end andre. Endvidere er denne revision i forhold til mange fonde unødigt omfattende og ressourcetrævendende, og det må antages, at den almindelige revision efter fondslovens bestemmelser vil være fuldt tilstrækkelig. Der er derfor i mange tilfælde et udtalt behov for at kunne nedsætte intensiteten i fondsmyndighedens indseende med fondene. Det har givet anledning til en vis tvivl, i hvilket omfang der efter gennemførelsen af fondslovene er hjemmel til – selv med bestyrelsens indforståelse – at slække på det tilsyn, der er forudsat i de pågældende fondes vedtægter. De forskellige fondsmyndigheder har ikke fulgt en ganske ensartet praksis på dette punkt, og det er derfor fundet rigtigt ved en udtrykkelig bestemmelse i loven at præcisere, at stadfæstede fondes vedtægter ikke tvinger til videregående tilsyn, end hvad der følger af fondsloven.

3.3. Fondslovene omfatter efter sin ordlyd alle selvejende institutioner, herunder institutioner, der er organiseret meget forskelligt fra det, man normalt forstår ved en fond. Der kan være tale om institutioner, der varetager sociale formål eller erhvervsdrivende institutioner som teatre, kollektivboliger, museer, m.v. Dette har medført problemer for mange af disse institutioner, f.eks. fordi de ikke har kunnet registreres på grund af lovens krav om, at fonde ved oprettelsen skal have en egenkapital på 200.000 kr.

Andre atypiske institutioner, der har følt sig belæst af at være undergivet fondslovens regler, er f.eks. lokale idrætshaller, forsamlingshuse, o.lign., der er undergivet et vist kommunalt tilsyn. Der har fra disse institutioners side været fremsat stærke ønsker om at undgå at blive administreret under fondslovens reg-

ler, men det har stort set ikke været muligt under den gældende lov at efterkomme disse ønsker. Muligheden i lovens § 1, stk. 3, for at undtage fonde, der er undergivet statsligt eller kommunalt tilsyn fra loven, har hidtil været anvendt meget restriktivt. Der er derfor behov for klarere hjemmel til at undtage disse institutioner fra loven.

3.4. Før indkomståret 1987 var fonde og foreninger m.v. stort set fritaget for beskatning, idet kun fonde og foreninger, der havde indkomst ved erhvervsmæssig virksomhed, havde pligt til at indsende selvangivelse.

Gennemførelsen af fondsbeskatningsloven medførte et betydeligt administrativt arbejde for såvel fonde som skattemyndigheder. På baggrund af erfaringerne fra det første år med fondsbeskatningsloven blev der ved lov nr. 106 af 15. februar 1989 gennemført en vis afbureaukratisering af skatteområdet. Ved loven blev der indført en lempelse af selvangivelsespligten, således at fonde med en ikke-erhvervsmæssig indkomst på under 25.000 kr. og visse fonde, der er konkret fritaget for registrering, i stedet for selvangivelse kan indgive en erklæring. Disse ændringer har bevirket en mere hensigtsmæssig skatteadministration for så vidt angår de små fonde. Det vil imidlertid være en yderligere forenkling, såfremt små fonde, der typisk ikke har indkomst til beskatning, helt undtages fra fondsbeskatningsloven.

4. Lovforslagets hovedpunkter.

4.1. Det er et hovedformål med lovforslaget at afskaffe registreringen af fonde i Fondsregistret. Denne registrering findes nu overflødig, efter at fondene som følge af gennemførelsen af fondsbeskatningsloven også registreres i skattemyndighedernes registre, hvortil kommer at erhvervsdrivende fonde tillige registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Fondsregistret foreslås på denne baggrund nedlagt.

4.2. Efter fondsloven fører fondsmyndigheden i et vist omfang kontrol med hver enkelt fonds regnskaber. Denne meget vidtgående kontrolordning ved en særskilt myndighed kendes ikke med hensyn til nogen anden type af juridiske personer og forekommer at være unødvendig, ikke mindst i betragtning af, at også skattevæsenet nu gennemgår regnskaberne. Det foreslås derfor, at kontrollen med fondene omlægges, således at hver fond skal have en revisor, der skal have til opgave at påse, at alt er gået rigtigt til, herunder at vedtægtens bestemmelser om uddeling m.v. er overholdt. Hvis revisor finder uregelmæssigheder, skal fondsmyndigheden underrettes herom, og fondsmyndigheden foretager herefter en nærmere